

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over
verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste
installaties voor de periode 2021-2030
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Met de inwerkingtreding van richtlijn 2003/87/EG is er sedert 1 januari 2005 binnen de Europese Unie een systeem van emissiehandel voor grote industriële installaties en elektriciteitscentrales van toepassing (*European Emission Trading System of EU-ETS*). Jaarlijks moeten de installaties, die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, een hoeveelheid emissierechten inleveren die overeenstemt met hun uitstoot van broeikasgassen uit het voorgaande jaar. Om de competitiviteit van de Europese industrie te beschermen wordt aan bepaalde installaties een hoeveelheid emissierechten kosteloos toegewezen. De overige emissierechten worden geveild of komen terecht in de marktstabiliteitsreserve.

Het systeem van het EU-ETS werkt in fases:

- de testfase van 2005 tot 2007;
- de tweede fase van 2008 tot 2012;
- de derde fase van 2013 tot 2020;
- de vierde fase van 2021 tot 2030.

Richtlijn 2018/410 van 14 maart 2018 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 wijzigt richtlijn 2003/87/EG. Met de herziene richtlijn wordt enerzijds het EU-ETS versterkt en anderzijds worden de regels voor de periode 2021-2030 aangepast.

De belangrijkste wijzigingen als gevolg van richtlijn 2018/410 kunnen als volgt worden samengevat:

a) Versterking van het EU-ETS

De lineaire factor -die bepaalt in welke mate de jaarlijkse hoeveelheid emissierechten van het EU-ETS daalt- wordt door de herziening aangescherpt van 1.74% per jaar naar 2.2% per jaar vanaf 2021. Daarnaast wordt ook de werking van de marktstabiliteitsreserve versterkt. Dit gebeurt door enerzijds het bestaande surplus aan emissierechten op de koolstofmarkt sneller af

te bouwen en anderzijds door vanaf 2023 de rechten in de marktstabiliteitsreserve bovenop het veilingvolume van het voorgaande jaar te annuleren.

b) Verderzetting en verfijning van de bescherming tegen het koolstofweglekrisico via het toekennen van een kosteloze toewijzing van emissierechten

In grote lijnen verloopt de kosteloze toewijzing van emissierechten op een gelijkaardige manier als voor de periode 2013-2020. Dit betekent dat de emissierechten opnieuw toegewezen worden op basis van geharmoniseerde Europese toewijzingsregels.

Toch zijn er enkele verschilpunten:

- er worden bijkomende maatregelen genomen om het risico te beperken dat er een uniforme transsectorale correctiefactor toegepast zou moeten worden;
- een aanpassing van de criteria om te bepalen of een bedrijfstak en deeltak geacht worden te zijn blootgesteld aan een significant koolstofweglekrisico;
- voor de start van de periode 2021-2030 wordt op basis van deze aangepaste criteria een lijst opgesteld van bedrijfstakken en deeltakken die worden geacht te zijn blootgesteld aan een significant koolstofweglekrisico. Het is niet voorzien om deze lijst tijdens de periode 2021-2030 aan te vullen of te actualiseren;
- de toewijzing van emissierechten wordt dynamischer:
 - de handelsperiode 2021-2030 wordt opgesplitst in twee toewijzingsperiodes (periode 2021-2025 en periode 2026-2030), en voor elke toewijzingsperiode worden de referentiegegevens van de vijf meest recente jaren gebruikt voor het vaststellen van de kosteloze toewijzing van emissierechten;
 - binnen elke toewijzingsperiode zal de kosteloze toewijzing van emissierechten aangepast worden als een installatie meer dan 15% meer of minder in bedrijf is geweest in vergelijking met het niveau dat aanvankelijk werd gebruikt om de kosteloze toewijzing te bepalen;
- de benchmarks zullen voor elke toewijzingsperiode geactualiseerd worden.

c) Veiling van emissierechten

Vanaf 2021 wordt het aandeel van de te veilen rechten op Europees niveau vastgesteld op 57% van de totale jaarlijkse hoeveelheid emissierechten. Dit aandeel kan nog verlaagd worden (met maximaal 3% van de totale jaarlijkse hoeveelheid emissierechten) om te vermijden dat een uniforme transsectorale correctiefactor moet toegepast worden.

Voor de periode 2021-2030 wordt 2% van de totale hoeveelheid rechten in het EU-ETS geveild om een “moderniseringsfonds” in te stellen. Dit moderniseringsfonds moet -in lidstaten waarvan in 2013 het bbp per hoofd minder dan 60% van het Unie-gemiddelde bedroeg- investeringen ondersteunen voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen.

De verdeling van de te veilen emissierechten tussen de lidstaten voor de periode 2021-2030 zal als volgt verlopen:

- 90% (tegenover 88% voor de periode 2013-2020) van de totale hoeveelheid te veilen emissierechten wordt verdeeld onder de lidstaten, op basis van het aandeel van de betrokken lidstaat in de historische geverifieerde EU-ETS emissies;
- voor de periode 2013-2020 werd 2% van de totale hoeveelheid te veilen emissierechten door de lidstaten verdeeld onder de lidstaten waarvan de broeikasgasemissies in 2005 tenminste 20% lager lagen dan hun emissies in het referentiejaar conform het Protocol van Kyoto. Voor de periode 2021-2030 worden op basis van dit criterium geen emissierechten meer verdeeld onder de lidstaten;

- 10% van de totale hoeveelheid te veilen emissierechten wordt verdeeld onder bepaalde lidstaten, met het oog op solidariteit, groei en interconnecties binnen de Unie. Voor de periode 2013-2020 ontving België een deel van deze 10% te veilen rechten. Voor de periode 2021-2030 is dit echter niet langer het geval.

d) Verderzetting en uitbreiding van de mogelijkheid om kleine installaties van het EU-ETS uit te sluiten

De mogelijkheid om kleine installaties (met een jaarlijkse uitstoot van minder dan 25.000 ton CO₂-eq.) onder bepaalde voorwaarden uit te sluiten van het EU-ETS bestond al voor de periode 2013-2020. Lidstaten dienden in dit geval wel maatregelen op te leggen aan deze installaties die leiden tot een equivalente emissiereductie.

Deze mogelijkheid blijft behouden voor de periode 2021-2030, maar wordt uitgebreid met de mogelijkheid om installaties uit te sluiten met een jaarlijkse uitstoot van minder dan 2.500 ton CO₂-eq. Voor dergelijke installaties moeten geen equivalente maatregelen opgelegd worden.

e) Innovatiefonds

Minstens 450 miljoen emissierechten zullen ter beschikking gesteld worden voor het stimuleren van het inzetten van faciliteiten voor het milieutechnisch veilig afvangen en geologisch opslaan van CO₂ (Carbon Capture and Storage - CCS) of faciliteiten voor het milieutechnisch veilig afvangen en toepassen van CO₂ (Carbon Capture and Use – CCU), nieuwe hernieuwbare energietechnologieën en industriële innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën en processen.

1.2. Uitgangspunt

1.2.1. Europees wetgevend kader

Richtlijn 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 vormt de onmiddellijke aanleiding voor voorliggend besluit van de Vlaamse Regering inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030.

De herziene richtlijn wordt verder uitgewerkt aan de hand van een aantal gedelegeerde en uitvoerende handelingen:

- Op 27 februari 2019 werd de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (hierna “gedelegeerde verordening (EU) 2019/331”). Deze verordening bepaalt de toewijzingsregels voor vaste installaties voor de periode 2021-2030.
- Begin 2019 zal de Europese Commissie via een gedelegeerde beschikking de lijst van bedrijfstakken en deeltakken die worden geacht te zijn blootgesteld aan een significant koolstofweglekrisico voor de periode 2021-2030 vaststellen. Ook deze beschikking zal een periode van twee maanden toetsing door de Raad en het Parlement ondergaan, alvorens ze definitief aangenomen kan worden door de Europese Commissie;
- In de loop van 2019 zal de Europese Commissie via een uitvoeringsverordening de regels vaststellen voor het aanpassen van de kosteloze toewijzingen voor installaties die, volgens een beoordeling op basis van een voortschrijdend gemiddelde van twee jaar,

meer dan 15% meer of minder in bedrijf zijn geweest in vergelijking met het niveau dat aanvankelijk werd gebruikt om de kosteloze toewijzing te bepalen;

- In de loop van 2020 zal de Europese Commissie de geactualiseerde benchmarkwaarden vaststellen die gebruikt moeten worden voor de vaststelling van de kosteloze toewijzing van emissierechten voor de toewijzingsperiode 2021-2025;
- Tot slot zijn er ook nog een aantal Europese verordeningen (inzake het Register, Monitoring en Rapportering, Accreditatie en Verificatie) die geactualiseerd zullen worden en die relevant zijn voor de implementatie van het EU-ETS in Vlaanderen. Deze verordeningen vereisen geen directe omzetting, maar in bepaalde gevallen moeten in de Vlaamse wetgeving wel sjablonen en procedures vastgesteld worden in het kader van deze Europese wetgeving. Hiervoor zijn in het voorliggend besluit delegaties naar de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, voorzien.

1.2.2. Huidig Vlaams wetgevend kader

Sommige bepalingen uit de Europese wetgeving zijn rechtstreeks van toepassing, andere bepalingen moeten nog omgezet worden in nationale wetgeving. Ook de praktische uitwerking van bepaalde regels (bv. procedures) moet nog verder uitgewerkt worden in nationale wetgeving.

In het Vlaamse Gewest worden de bepalingen inzake het EU-ETS behandeld in de volgende wetgeving:

- Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, meer bepaald Titel VIII - Klimaat. Dit decreet voorziet de juridische basis voor de verdere uitwerking van de regels in verschillende besluiten;
- Besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties, luchtvaartactiviteiten en de inzet van flexibele mechanismen: hierin worden de concrete regels vastgelegd inzake de toewijzing van emissierechten, het gebruik van internationale kredieten en de sancties als er niet voldoende emissierechten worden ingeleverd;
- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II), meer bepaald Hoofdstuk 4.10 - Emissies van broeikasgassen: hierin worden de concrete regels vastgelegd inzake de inlevering van emissierechten de monitoring, rapportering en verificatie van emissiecijfers. Het toepassingsgebied van emissiehandel is verwerkt in bijlage I (de indelingslijst) bij dit besluit. Installaties die één of meerdere activiteiten uitvoeren die onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen, moeten de relevante Y-rubrieken opnemen in de omgevingsvergunning.

1.2.3. Doelstelling van voorliggend besluit

Voorliggend besluit beoogt een noodzakelijke actualisering van:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties, luchtvaartactiviteiten en de inzet van flexibele mechanismen. Rekening houdende met de leesbaarheid van de regelgeving wordt geopteerd voor de opstelling van een volledig nieuw besluit voor het EU-ETS voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 in plaats van een besluit dat talrijke wijzigingen zou aanbrengen aan het bestaande besluit. Het bestaande besluit van 20 april 2012 moet behouden blijven, gezien het de regels bevat voor luchtvaartactiviteiten, alsook de regels voor vaste installaties in de lopende periode 2013-2020. Voor wat betreft de regels voor luchtvaartactiviteiten zal, na de geplande herziening van de EU ETS richtlijn naar aanleiding van CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) in 2020/2021, geëvalueerd worden in welke

mate deze regels moeten aangepast worden en op welke manier zij kunnen ingepast worden in het nieuwe besluit.

- Naar aanleiding van de herziene richtlijn zijn enkele noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd aan het bestaande besluit van 20 april 2012;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II). Deze aanpassingen aan Vlarem II worden opgenomen in het voorliggend besluit.
- Gelet op het feit dat het de bedoeling is om in de besluiten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen worden zowel in het bestaande besluit van 2012 als in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) de verwijzingen naar “de afdeling, bevoegd voor luchtverontreiniging” vervangen door een verwijzing naar “het departement Omgeving”.

Deze actualisering kadert in de omzetting van richtlijn 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814. Richtlijn 2018/410 dient uiterlijk op 9 oktober 2019 te zijn omgezet in nationaal recht.

De omzetting van de aanpassingen aan richtlijn 2003/87/EG worden in het voorliggend besluit samen behandeld met de noodzakelijke aanpassingen aan de Vlaamse wetgeving inzake het EU-ETS naar aanleiding van de vernieuwde geharmoniseerde Europese toewijzingsregels voor de periode 2021-2030. Aangezien de geharmoniseerde Europese toewijzingsregels voor de periode 2021-2030 niet langer in een “Besluit” maar in een “Verordening” vastgesteld zijn, kan voor de toewijzingsregels zelf naar deze verordening verwezen worden, en moeten enkel de specifieke procedures die in Vlaanderen van toepassing zullen zijn vastgelegd worden in het besluit van de Vlaamse Regering.

1.3. Inhoudelijke toelichting: artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Definities (artikel 1 en 2)

Artikel 1 verduidelijkt dat dit besluit tot doel heeft om richtlijn 2018/410 om te zetten in Vlaamse regelgeving.

Een groot aantal definities in voorliggend besluit komen ook voor in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties, luchtvaartactiviteiten en de inzet van flexibele mechanismen voor de periode 2013-2020;

- De volgende definities zijn ongewijzigd overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012: annuleren van emissierechten (punt 2°), departement (punt 4°), EU-ETS (punt 5°), exploitant van een BKG-installatie (punt 6°), minister (punt 9°), persoon (punt 11°) en titel II van het VLAREM (punt 14°);
- De volgende definities zijn – na een actualisatie – zonder inhoudelijke aanpassingen overgenomen uit het besluit van 20 april 2012: register (punt 12°) en registeradministrateur (punt 13°);
- De overige definities zijn nieuw: aanvang van de normale werking (punt 1°), besluit van 27 november 2015 (punt 3°), exploitant van een nieuwkomer (punt 7°), gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 (punt 8°) en nieuwkomer (punt 10°). Deze werden voornamelijk

ingevoegd ter verduidelijking of zijn het gevolg van Europese wetgeving (de herziene richtlijn of de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331).

Hoofdstuk 2. Bepalingen voor BKG-installaties ter voorbereiding van de periode 2021-2030 (artikel 3 tot en met artikel 4)

Artikel 3 beschrijft hoe de grenzen van de BKG-installatie voor de periode 2021-2030 voor een bestaande installatie vastgelegd moeten worden. De grenzen van de BKG-installatie bepalen binnen welke grenzen de emissies en activiteiten bewaakt en gerapporteerd moeten worden in het kader van het EU-ETS.

Het uitgangspunt hierbij is dat deze grenzen van de BKG-installatie voor de periode 2021-2030 dezelfde zijn als deze voor de periode 2013-2020. In enkele specifieke gevallen (zoals bij de opsplitsing van de omgevingsvergunning tijdens de periode 2013-2020) kan het echter aangewezen zijn om de grenzen van de BKG-installatie te wijzigen voor de start van de periode 2021-2030. Daarom wordt in het besluit de mogelijkheid geboden aan de exploitant van de BKG-installatie om bij aanvang van de periode 2021-2030 de grenzen van de BKG-installatie aan te passen. De aangepaste grenzen moeten echter steeds aan één van onderstaande voorwaarden voldoen:

- de aangepaste grenzen vallen samen met de grenzen van de omgevingsvergunning;
- de aangepaste grenzen vallen samen met de grenzen van samengevoegde omgevingsvergunningen, als een exploitant van een BKG-installatie op een site over meerdere omgevingsvergunningen beschikt;
- de aangepaste grenzen vallen samen met een vaste technische eenheid in de zin van artikel 49, tweede lid, van het omgevingsbesluit, als de omgevingsvergunning meerdere vaste technische eenheden omvat die allen onder het toepassingsgebied van emissiehandel vallen.

Als een exploitant gebruik wil maken van de mogelijkheid om de grenzen van de BKG-installatie aan te passen, moet een aanvraag ingediend worden bij het Departement Omgeving. Tijdens de periode 2021-2030 kunnen de grenzen van de BKG-installatie wijzigen ten gevolge van een “fusie” of een “splitsing”, zoals gedefinieerd in de gedelegeerde verordening inzake de geharmoniseerde toewijzingsregels voor de periode 2021-2030.

Daarnaast wordt voor de start van de periode 2026-2030 aan exploitanten opnieuw de mogelijkheid geboden om de grenzen van de BKG-installatie aan te passen, voor zover de aangepaste grenzen samenvallen met een vaste technische eenheid in de zin van artikel 49, tweede lid, van het omgevingsbesluit, als de omgevingsvergunning meerdere vaste technische eenheden omvat die allen onder het toepassingsgebied van emissiehandel vallen.

De manier waarop de grenzen van een nieuwkomer worden vastgesteld is gelijkaardig aan de manier waarop dit voor bestaande BKG-installaties gebeurt. Dit wordt in **artikel 4** beschreven.

•

Hoofdstuk 3. De kosteloze toewijzing van emissierechten tijdens de periode 2021-2030 (artikel 5 tot en met artikel 17)

Het hoofdstuk 3 bevat vijf afdelingen.

De **eerste afdeling** (artikel 5 tot en met artikel 7) behandelt de aanvraag tot kosteloze toewijzing van emissierechten voor bestaande BKG-installaties. De gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 bepaalt grotendeels de inhoud van deze aanvraag.

Samengevat bestaat een aanvraagdossier uit volgende documenten:

- een verslag met gegevens over de referentieperiode, op basis waarvan de hoeveelheid kosteloze toewijzing berekend kan worden;
- een verificatieverslag, opgesteld door een geaccrediteerde verificateur over het verslag met referentiegegevens;
- een monitoringmethodiekplan dat de basis vormde voor het verslag met referentiegegevens en het verificatieverslag. In Vlaanderen zal het departement het monitoringmethodiekplan begin 2019 beoordelen en -als het plan voldoet aan de bepalingen uit de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331- goedkeuren.

De deadline voor de indiening van de aanvraag bij de bevoegde autoriteit voor de eerste toewijzingsperiode (2021-2025) is in de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 vastgesteld op 30 mei 2019. De gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 geeft lidstaten echter de mogelijkheid om de deadline één maand te verschuiven. **Artikel 5** van het besluit legt de deadline voor de indiening van de aanvraag voor de eerste toewijzingsperiode (2021-2015) in Vlaanderen vast op 30 juni 2019. Zo wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de deadline met één maand uit te stellen. Dit is noodzakelijk om exploitanten voldoende tijd te geven om het volledige aanvraagdossier samen te stellen. Daarnaast kan het departement op gemotiveerde wijze een uitstel van maximaal één maand verlenen.

De eerste afdeling beschrijft verder hoe het aanvraagdossier door het departement verwerkt wordt, en op welke manier de gerapporteerde referentiegegevens aan de Europese Commissie overgemaakt worden (**artikel 6**)

Artikel 7 bepaalt dat de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, het sjabloon en de toelichting vaststelt voor de indiening van een aanvraag voor kosteloze toewijzing van emissierechten voor de periode 2021-2030. Daarnaast kan de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, nadere regels en procedures voorzien voor de indiening van een aanvraag voor kosteloze toewijzing van emissierechten voor de periode 2021-2030 conform de Europese regelgeving.

De **tweede afdeling** (artikel 8 tot en met artikel 11) behandelt de procedure voor de vaststelling van de kosteloze toewijzing van emissierechten voor bestaande BKG-installaties. Net zoals de aanvraag van de kosteloze toewijzing, is ook de manier waarop de toewijzing zelf vastgesteld moet worden grotendeels beschreven in de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331.

In **artikel 8** wordt verduidelijkt dat kosteloze toewijzingen alleen verstrekt worden aan BKG-installaties waarvan de gerapporteerde referentiegegevens zijn overgemaakt aan de Europese Commissie (eerste lid).

Het tweede lid stelt dat een exploitant altijd afstand kan doen van zijn jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten. Hiervoor dient hij een aanvraag in bij het departement.

Artikel 9 en 10 van het besluit verduidelijkt dat de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, beslist over de voorlopig jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten en de definitieve jaarlijkse hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten vast te stellen.

De uitvoerende verordening inzake de aanpassingen aan de toewijzing naar aanleiding van installaties die meer of minder in bedrijf zijn geweest zal pas in de loop van 2019 vastgesteld worden door de Europese Commissie. **Artikel 11** voorziet het juridische kader voor deze aanpassing van de toewijzingen in Vlaanderen.

De **derde afdeling** (artikel 12 tot en met artikel 15) behandelt de procedure voor de kosteloze toewijzing van emissierechten voor nieuwkomers. De manier waarop de toewijzing voor nieuwkomers wordt vastgesteld is beschreven in de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331. **Artikel 12 en 13** van het besluit beschrijft de rol van de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, bij de vaststelling van de kosteloze toewijzing van emissierechten voor nieuwkomers.

Artikel 14 bepaalt dat de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, het sjabloon en de toelichting vaststelt voor de indiening van een aanvraag voor kosteloze toewijzing van emissierechten van een nieuwkomer. Daarnaast kan de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, nadere regels en procedures voorzien voor de indiening van een aanvraag voor kosteloze toewijzing van emissierechten van een nieuwkomer conform de Europese regelgeving.

De uitvoerende verordening inzake de aanpassingen aan de toewijzing naar aanleiding van installaties die meer of minder in bedrijf zijn geweest zal pas in de loop van 2019 vastgesteld worden door de Europese Commissie. **Artikel 15** voorziet het juridische kader voor deze aanpassing van de toewijzingen bij nieuwkomers in Vlaanderen.

De **vierde afdeling** (artikel 16) bepaalt in welke gevallen de kosteloze toewijzing van emissierechten wordt stopgezet (paragraaf 1):

- de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit wordt ingetrokken of het geval waarbij de inrichting zijn hoedanigheid van BKG-installatie verliest. Dit eerste punt van artikel 16, §1, van het besluit komt overeen met de voorwaarde, vermeld in artikel 26, 1., a), van de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331, afgestemd op de terminologie en procedures beschreven in de Vlaamse regelgeving;
- de BKG-installatie is niet meer in bedrijf en het is technisch onmogelijk om haar opnieuw op te starten. Dit tweede punt van artikel 16, §1, van het besluit komt overeen met de voorwaarde vermeld in artikel 26, 1., b), van de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331;
- de BKG-installatie is niet meer in bedrijf en de exploitant van de BKG-installatie kan niet aantonen dat de activiteiten binnen een concrete en redelijke termijn opnieuw zal worden opgestart. Dit derde punt van artikel 16, §1, van het besluit komt overeen met de voorwaarde vermeld in artikel 10bis, 19, van richtlijn 2003/87/EG.

Paragraaf 2 en 3 van artikel 16 van het besluit verplicht de exploitant van een BKG-installatie om bovenstaande gevallen onverwijld te melden aan het departement. Als een exploitant nalaat om dergelijke gevallen te melden bij het departement, kan het departement ook vaststellen dat aan één van de bovenstaande voorwaarden voldaan is, op basis van een gemotiveerd advies van het Verificatiebureau Benchmarking Vlaanderen. Een gelijkaardige procedure waarbij een stopzetting van activiteiten vastgesteld wordt, na advies van het verificatiebureau, is ook opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 voor wat betreft de periode 2013-2020.

Paragraaf 4 van artikel 16 stelt dat de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, de kosteloze toewijzing van emissierechten op nul vaststelt, als aan een van de voorwaarden van paragraaf 1 is voldaan. Het departement brengt de exploitant hiervan op elektronische wijze op de hoogte (paragraaf 5).

De **vijfde afdeling** (artikel 17) handelt over openbaarmaking van informatie en confidentiële bedrijfsinformatie .

Artikel 17 bepaalt -in overeenstemming met artikel 15 bis en artikel 17 van richtlijn 2003/87/EG- dat voor elke BKG-installatie de hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten openbaar zal worden gemaakt op de website van het departement. Informatie die onder het beroepsgeheim valt wordt niet openbaar gemaakt.

Hoofdstuk 4. De verlening en de stopzetting van de verlening van emissierechten tijdens de periode 2021-2030 (artikel 18 tot en met artikel 20)

Artikel 18, 19 en 20 behandelt de verlening en de stopzetting van de verlening van emissierechten tijdens de periode 2021-2030. Bij het verlenen van emissierechten wordt de hoeveelheid “kosteloos toegewezen emissierechten” (zie hoofdstuk 3) op de exploitanttegoedrekening van een BKG-installatie overgeschreven. Hierbij is het uiteraard steeds de bedoeling dat de hoeveelheid “toegewezen” emissierechten uiteindelijk overeenkomt met de hoeveelheid “verleende” emissierechten. Als er meer rechten verleend worden dan dat er emissierechten werden toegewezen (bijvoorbeeld in het geval waarbij de hoeveelheid kosteloze toewijzing verlaagd werd nadat de verlening reeds heeft plaatsgevonden voor een bepaald jaar) is er sprake van “onverschuldigd verleende emissierechten”.

De bepalingen in dit hoofdstuk zijn overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012. Volgende aanpassingen zijn echter doorgevoerd inzake onverschuldigd verleende emissierechten:

- de volgorde van de stappen als emissierechten onverschuldigd verleend werden, wordt omgedraaid zodat de aanpak meer in lijn is met hoe dit in de praktijk verloopt:
 - in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012 geeft het departement in eerste instantie de opdracht om de hoeveelheid onverschuldigd verleende emissierechten in mindering te brengen bij de eerstvolgende verlening aan de exploitant van de BKG-installatie in kwestie. Als de hoeveelheid onverschuldigd verleende emissierechten niet verrekend kan worden bij de daaropvolgende verlening, vordert het departement een equivalente hoeveelheid van de onverschuldigd verleende emissierechten terug van de exploitant.
 - In voorliggend besluit vordert het departement in eerste instantie een equivalente hoeveelheid van de onverschuldigd verleende emissierechten terug van de exploitant. Pas als de hoeveelheid onverschuldigd verleende emissierechten niet teruggevorderd kan worden, geeft het departement de opdracht om de hoeveelheid onverschuldigd verleende emissierechten in mindering te brengen bij de eerstvolgende verlening aan de exploitant
- Als de onverschuldigd verleende emissierechten het gevolg is van het ontbreken van een tijdige melding van de exploitant van de stopzetting van activiteiten, wordt de mogelijkheid toegevoegd dat het departement de opdracht geeft aan de registeradministrateur om een equivalente hoeveelheid van de onverschuldigd verleende rechten namens de exploitant terug te storten. Hiermee wordt de mogelijkheid uitgewerkt in de Vlaamse wetgeving die voorzien is in de Europese ontwerpregisterverordening.

Hoofdstuk 5. De overdracht van emissierechten (artikel 21 en artikel 22)

De bepalingen in dit hoofdstuk zijn overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012.

Hoofdstuk 6: De geldigheid en de annulering van emissierechten (artikel 23 tot en met 25)

De bepalingen in dit hoofdstuk zijn overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012, aangepast in lijn met de herziening van richtlijn 2003/87/EG. Deze aanpassing maakt het duidelijk dat een emissierecht, uitgegeven in een bepaalde periode, geldig is in die specifieke periode, alsook in elke volgende periode.

Hoofdstuk 7. Sancties (artikel 26)

Het artikel in dit hoofdstuk is overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012, zij het met weglating van de bepalingen inzake luchtvaart.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van titel II van het Vlarem (artikel 27 tot en met artikel 33)

Via voorliggend besluit wordt titel II van het Vlarem op verschillende plaatsen als volgt gewijzigd:

- De bepalingen die opgesteld waren in het kader van de periode 2008-2012, maar die nu niet langer relevant zijn worden geschrapt. Dit verhoogt de leesbaarheid en de duidelijkheid van de teksten;
- Enkele verwijzingen werden ingevoerd naar het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;
- Een aantal aanpassingen werd doorgevoerd die weerspiegelen dat de grenzen van de BKG-installatie kunnen wijzigen tussen de periode 2013-2020 en 2021-2030.

Daarnaast worden ook volgende aanpassingen aangebracht:

- bij de definities in verband met emissies van broeikasgassen worden enkele nieuwe definities toegevoegd in het kader van de handelsperiode 2021-2030 (“BKG-installatie”, “monitoringmethodiekplan” en “activiteitniveau”);
- in artikel 4.10.1.4 wordt in lijn met de herziene richtlijn 2003/87/EG de bepaling opgeheven dat uiterlijk vijf jaar na de eerste toevoeging van het monitoringplan de afdeling, bevoegd voor luchtverontreiniging, het monitoringplan bezorgt aan de bevoegde overheid die het bij de omgevingsvergunning voegt. Ook de bepalingen die in dit artikel enkel relevant waren voor het jaar 2013 worden geschrapt;
- een nieuwe artikel 4.10.1.7 wordt toegevoegd waarin de monitoring- en rapporteringverplichtingen voor BKG-installaties inzake “activiteitniveaus” zijn opgenomen. Deze verplichtingen volgen uit de nieuwe Europese verordening inzake de geharmoniseerde toewijzingsregels voor de periode 2021-2030;
- in artikel 4.10.1.1, tweede lid, artikel 4.10.1.4 en artikel 4.10.1.5 worden “de afdeling, bevoegd voor luchtverontreiniging” vervangen door “het departement” Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de besluiten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.
- bij de verklaring van het Y-symbool bij de indelingslijst van titel II van het Vlarem worden enkele rechtzettingen doorgevoerd.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties, luchtvaartactiviteiten en de inzet van flexibele mechanismen (artikel 34 tot en met artikel 65)

In de artikelen 34 tot en met 40, 43, 45, 47, 48, 50, 52, 56 en 58 wordt “de afdeling” telkens vervangen door “het departement”. Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de besluiten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

De artikelen 41, 42, 44, 46, 49, 51, 53, 55, 57 en 59 brengen wijzigingen aan in artikel 36, 37, 39, 41, 44, 46, 48, 50, 52 en 54 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012.

De bedoeling van deze aanpassingen is het doorvoeren van administratieve vereenvoudiging:

- de communicatie tussen de exploitanten en de overheid gebeurt voortaan op elektronische wijze;
- de individuele ministeriële besluiten naar aanleiding van een aanpassing van de toewijzing van emissierechten worden niet meer bekend gemaakt op het internet. De resulterende gewijzigde hoeveelheid toegewezen emissierechten wordt nog wel gepubliceerd op de website van het departement.

Daarnaast wordt in deze artikelen “de afdeling” telkens vervangen door “het departement”. Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de besluiten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Aangezien artikel 13 (inzake de geldigheid van emissierechten) uit richtlijn 2003/87/EG vervangen werd door een nieuw artikel was het noodzakelijk Hoofdstuk 8 (De geldigheid en de annulering van emissierechten) in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 te wijzigen. Dit hoofdstuk wordt volledig vervangen door **artikel 60** van voorliggend besluit en wordt hierdoor volledig in lijn gebracht met het gewijzigde artikel 13 uit richtlijn 2003/87/EG.

Artikel 61 brengt een wijziging aan in artikel 63, §6, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012. De lijst met namen van exploitanten die onvoldoende emissierechten hebben ingeleverd worden niet meer bekend gemaakt op het internet maar op de website van het departement. Daarnaast wordt in dit artikel “de afdeling” vervangen door “het departement” en “het afdelingshoofd van de afdeling” telkens vervangen door “de leidend ambtenaar van het departement”. Deze wijzigingen zijn onderdeel van de oefening om in de besluiten de taken die verschillende afdelingen op zich nemen, op niveau van het departement te brengen, analoog met wat ook het geval is in de andere beleidsdomeinen.

Artikel 62 heft artikel 66 en 73 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 op. Artikel 66 en 73 hebben betrekking op het gebruik van CER's en ERU's door exploitanten van BKG-installaties. Deze opheffing is het gevolg van de wijzigingen die aangebracht werden aan richtlijn 2003/87/EG. De opheffing treedt echter pas in werking op 1 januari 2021, in lijn met de overgangsbepalingen uit richtlijn 2018/410.

In **artikel 63** wordt “de afdeling” vervangen door “het departement”.

Artikel 64 heft artikel 103 op.

Artikel 65 heft het tweede lid uit Hoofdstuk 1 van Bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2012 op. Deze bepaling zou immers in strijd zijn met de gewijzigde richtlijn 2003/87/EG, alsook met artikel 23 van voorliggend besluit. Daarnaast wordt in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 van dezelfde bijlage “de afdeling” telkens vervangen door “het departement”.

Hoofdstuk 10. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (artikel 66)

Artikel 66 wijzigt artikel 37, §7, van het omgevingsbesluit. Deze wijziging moet verduidelijken dat het departement bij een vergunningsaanvraag enkel advies verleent als de aanvraag betrekking heeft op één van de volgende gevallen:

- de aanvraag van een nog niet vergunde Y-rubriek
- een hervergunning van een BKG-installatie
- de schrapping van een Y-rubriek.

Het betreft geen inhoudelijke wijziging, maar louter een verduidelijking van de huidige bepalingen. Op deze manier is de terminologie in het omgevingsbesluit beter afgestemd op de terminologie die gehanteerd wordt in “Addendum RY BKG-installaties” in de Addenda Bibliotheek bij datzelfde besluit.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen (artikel 67 tot en met 71)

De meeste bepalingen in dit hoofdstuk (**artikel 67, §1 artikel 68**) zijn overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 12 april 2012, aangevuld met nieuwe bepalingen naar aanleiding van de periode 2021-2030.

Artikel 67, paragraaf 2, betreft de omzetting van een nieuwe rapporteringsplicht voor lidstaten die compensaties geven voor indirecte emissiekosten aan bepaalde bedrijfstakken. Elk jaar dienen de uitbetaalde compensaties gepubliceerd te worden per bedrijfstak. Als op lidstaatniveau daarenboven meer dan 25% van de opbrengsten van de veiling van emissierechten gebruikt worden voor de compensaties, dient hierover een rapport gepubliceerd te worden met vermelding van de redenen.

Artikel 69 bepaalt de inwerkingtreding van voorliggend besluit, met name 10 dagen na de bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad. Artikel 62 treedt evenwel pas in werking op 1 januari 2021.

Artikel 70 bepaalt dat de minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, de beslissingen inzake de jaarlijkse voorlopige en definitieve hoeveelheid kosteloze toewijzing van emissierechten verder kan delegeren naar de leidend ambtenaar van het departement.

Artikel 71 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, en het waterbeleid, belast is met de uitvoering van voorliggend besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit voorontwerp van besluit heeft geen onmiddellijke begrotingsimplicaties.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gegeven op 16 april 2019 en gaat als bijlage 2. Het begrotingsakkoord werd verleend op 23 mei 2019 en gaat als bijlage 3.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen onmiddellijke weerslag op de werking van de lokale besturen, noch inzake personeel, noch inzake werkingsuitgaven, noch inzake investeringen en schulden, noch inzake ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De goedkeuring van het voorontwerp van besluit heeft geen onmiddellijke weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2019/115 van 7 maart 2019.

Het ontwerp van besluit dient niet onderworpen te worden aan een reguleringsimpactanalyse daar de Vlaamse regelgever geen vrije beleidsruimte heeft door hogere regelgeving. Het voorliggende ontwerp van besluit houdt een gebonden implementatie in van Europese regelgeving, meer bepaald de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2018/410. Het voorliggende ontwerp van besluit heeft geen bijkomende administratieve lasten tot gevolg.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit inzake verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030;
- 2° Akte te nemen van de sjablonen voor de kosteloze toewijzing en het monitoringmethodiekplan, bijgevoegd in bijlage 4 en 5;
- 3° gelast de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
- 4° gelast de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu, met de uitvoering van deze beslissing.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Koen VAN DEN HEUVEL